Річний звіт студентського наукового гуртка

«Майстерність усного та письмового перекладу»

(вересень 2025 – квітень 2026)

Переклад – це особлива діяльність, яка дозволяє людям різних мов і культур розуміти одне одного. Він залежить від багатьох чинників – соціальних, психологічних, філософських та культурних – і його вивчення сприяє глибшому розумінню ролі перекладу у міжнародному спілкуванні. Якісний переклад сприяє розвитку дипломатичних, культурних, гуманітарних та економічних контактів у глобалізованому світі, що збільшує потребу у професійних перекладачах.

Науковий студентський гурток «Майстерність усного та письмового перекладу», який діє при кафедрі англійської філології гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України, об'єднує студентів, які прагнуть глибше вивчати переклад, його особливості та виклики, а також ефективні способи досягнення точного результату.

Минулого року робота гуртка була інтенсивною й плідною, зосередженою на вдосконаленні навичок усного та письмового перекладу серед студентів. Гурток став не лише джерелом теоретичних знань, а й платформою для їхнього практичного застосування. Упродовж року учасники формували перекладацьку базу, яка поєднувала теорію з практикою, що дозволяло їм набувати необхідних умінь і впевненості у своїх силах.

Хоча участь у гуртку є добровільною, він став особливо популярним серед студентів перших курсів різних спеціальностей, які прагнули не тільки вивчати іноземну мову у межах своєї спеціальності, а й глибше опанувати перекладацькі навички як іноземною, так і рідною мовами.

Учасники мали можливість ознайомитися з основами перекладу, його значенням у сучасному світі, видами та жанрами, а також історичним розвитком цієї діяльності. Детально вивчалися принципи усного послідовного та синхронного перекладу. Значну увагу приділяли перекладу художньої літератури, науково-популярних, публіцистичних текстів і матеріалів вузької спеціалізації в таких галузях, як комп'ютерні технології, право, економіка, облік та аудит.

Протягом року проводилися різноманітні заходи: заняття, майстер-класи, тренінги, практична робота з аудіо- та відеоматеріалами, а також аналіз культурних, технічних і нормативних текстів мовою оригіналу. Усі ці ініціативи сприяли розширенню світогляду учасників, розвитку їхніх комунікативних умінь і підвищенню мовної компетентності.

25 вересня 2025 року (https://nubip.edu.ua/news/pershe-zasidannya-u-navchalnomu-20252026-rotsi-studentskoho-naukovoho-hurtka-maysternist)

відбулося перше засідання у навчальному 2025/2026 році студентського наукового гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу». На засіданні під керівництвом кандидата філологічних наук, старшого викладача Соделя Олександра Сергійовича усі присутні ознайомилися з планом роботи на 2025/2026 навчальний рік.

Упродовж розгляду організаційних питань було прийнято декілька фундаментальних рішень, у тому числі щодо формування організаційного комітету гуртка. Як наслідок, було обрано старостою гуртка Максима Свінціцького, а заступником його – Артема Пахно, студентів першого курсу факультету інформаційних технологій.

Після вирішення першочергових питань керівник наукового гуртка окреслив власне бачення ролі перекладу в умовах сучасності. Він детально розповів про основні жанри та різновиди перекладу, пояснив відповідну термінологію. Учасники активно долучилися до дискусії щодо еволюції перекладацької діяльності, навели свої міркування та запропонували бачення перспектив розвитку лінгвістичної галузі. Усі пункти, заплановані для першого засідання, були ґрунтовно розглянуті в атмосфері жвавого обговорення.

Важливо зазначити, що до заходу приєдналися не лише присутні в аудиторії студенти, а й ті, хто долучився онлайн. Через неможливість фізичної присутності вони використовували дистанційні засоби зв’язку, що дозволило їм повноцінно брати участь у дискусіях, висловлювати свої ідеї та аргументи на онлайн-платформах. Такий формат розширив можливості спілкування й урізноманітнив обмін поглядами між усіма учасниками.

Перше засідання студентського наукового гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу» стало успішним і продемонструвало його високу актуальність. Студенти, незалежно від способу участі, відзначили продуктивну атмосферу та корисну взаємодію.

Подія виконала свою основну мету: було представлено план діяльності на навчальний рік, ухвалено важливі організаційні рішення і висвітлено головні напрями перекладознавства та його значення. Активність та різноманітність думок засвідчили щиру зацікавленість студентів у наукових дослідженнях у цій галузі.

Загалом якісне обговорення та змістовний аналіз піднятих тем підтвердили ефективність проведення засідання й показали прагнення учасників до подальшого розвитку студентського наукового об’єднання.

23 жовтня 2025 року (https://nubip.edu.ua/news/vidbulos-druhe-zasidannya-hurtka-maysternist-usnoho-ta-pysmovoho-perekladu-prysvyachene-usnomu)
відбулося друге засідання гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу», присвячене усному послідовному перекладу. Подія об’єднала студентів, які прагнуть удосконалювати власні перекладацькі компетентності. Під час зустрічі учасники зосередили увагу на основних характеристиках усного

перекладу, його ролі у сучасному суспільстві та типових викликах, що виникають у процесі перекладацької діяльності.

Однією з центральних тем стала необхідність ґрунтовного володіння технікою послідовного перекладу. Керівник гуртка наголосив, що в умовах посиленої глобальної взаємодії такі вміння набувають особливої ваги, адже міжкультурне спілкування стає ключовим елементом багатьох сфер. Якісний усний переклад дає змогу не лише точно передавати зміст висловлювань, а й ураховувати культурні особливості, що є значущим у міжнародній дипломатії, науці, бізнесі, туризмі та сфері міждержавних контактів.

Головним етапом зустрічі став практичний тренінг, під час якого студенти працювали з аудіо- та відеоматеріалами для відпрацювання техніки послідовного перекладу. Учасники активно вправлялися у передаванні виступів, аналізували власне мовлення та оцінювали точність і повноту перекладу. Важливою складовою цього процесу було колективне обговорення, що дало можливість кожному отримати поради, конструктивні зауваження й фаховий зворотний зв’язок від одногрупників та керівника.

Після тренінгу відбулося обговорення практичних аспектів роботи перекладача. Студенти розглянули способи покращення професійних навичок, зокрема методи розвитку слухової пам’яті, вдосконалення швидкості реакції, взаємодії з оратором та підвищення впевненості під час роботи.

Завдяки цьому засіданню учасники отримали не лише теоретичні відомості, а й корисні поради для подальшого професійного зростання. Гурток «Майстерність усного та письмового перекладу» став майданчиком для обміну досвідом і дав змогу студентам освоїти нові прийоми послідовного перекладу та підготуватися до майбутніх завдань у цій сфері.

06 листопада 2025 року (https://nubip.edu.ua/news/vidbulos-tretye-zavershalne-u-pershomu-semestri-zasidannya-hurtka) відбулося третє засідання гуртка, яке стало завершальним у першому семестрі та було присвячене темі усного синхронного перекладу. Студенти продемонстрували значний інтерес до цієї теми. Керівник гуртка представив ключові теоретичні положення та практичні особливості синхронного перекладу, а учасники активно обговорювали почуте та ділилися власними враженнями.

Під час зустрічі було детально розглянуто переваги та можливі труднощі синхронного перекладу. Члени гуртка з’ясовували, яким чином цей тип перекладу забезпечує точність передачі змісту й підтримку структури оригіналу, а також які чинники можуть заважати якісному виконанню перекладу. Окремо зосередилися на розвитку навичок миттєвого сприйняття та обробки усної інформації, що передбачало виконання спеціальних вправ для підвищення точності й оперативності.

Практична частина засідання дала можливість учасникам відпрацювати на практиці здобуті знання: студенти виконували синхронний переклад як самостійно, так і в командній роботі. Наприкінці зустрічі було проведено аналіз

результатів – учасники розглядали допущені неточності, обговорювали час виконання та шукали способи підвищення швидкості й відповідності перекладу професійним вимогам. Це допомогло окреслити подальші напрями розвитку навичок.

Зустріч стала пізнавальною та корисною для всіх учасників: вона сприяла глибшому розумінню специфіки синхронного перекладу та зміцненню практичних умінь студентів. Наприкінці також було підбито підсумки роботи за семестр і стисло окреслено теми, які плануються для опрацювання у наступному навчальному періоді.

У світі мов та письменства, де діалог між культурами набуває особливого значення, переклад виступає сполучною ланкою між народами і їхніми традиціями. В епоху стрімкого інформаційного обміну перекладачі перетворюються на незамінних посередників, які відкривають широкій аудиторії доступ до текстів найрізноманітнішої тематики. Саме тому зібрання перекладацького гуртка – це не просто нагода звітувати про виконану роботу, а повноцінний майданчик для навчання, критичного аналізу та вироблення дієвих підходів до перекладацької практики.

03 березня (https://nubip.edu.ua/news/vidbulosya-chetverte-zasidannya-studentskoho-naukovoho-hurtka-maysternist-usnoho-ta-pysmovoho) відбулося чергове зібрання гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу» під головування його керівника старшого викладача кафедри англійської філології Соделя Олександра Сергійовича. Головною темою зустрічі стало обговорення підсумків письмового художнього перекладу, що вже порушувався на минулому засіданні. Учасники обмінювалися особистим досвідом і міркуваннями, розмірковували над тим, як зберегти стилістичне багатство й автентичний дух літературних творів. Ці дискусії сприяли зростанню фахової майстерності та спонукали шукати нові шляхи вдосконалення перекладу.

Крім того, члени гуртка поглибили свої знання щодо специфіки роботи з науково-популярними та публіцистичними текстами. Керівник докладно розкрив ключові поняття, провідні принципи й типові труднощі, з якими стикаються перекладачі у цих жанрах, що дозволило учасникам розширити свій фаховий кругозір і відпрацювати відповідні навички.

Під час практичної роботи гуртківці опановували перекладацькі трансформації, шукали засоби досягнення адекватного перекладу, розбирали різні варіанти відтворення змісту та стилю оригіналу. Вони також обговорювали можливі перешкоди і ділилися власними стратегіями їх подолання, спираючись на вже накопичений досвід.

Завершальним акордом зустрічі став практикум із реальними науково-популярними та публіцистичними текстами. Учасники застосовували теоретичні підходи, розглянуті раніше, отримували коментарі та одразу мали нагоду закріпити набуті знання на конкретному матеріалі.

Позачергове засідання наукового студентського гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу» відбулося 24 березня (https://nubip.edu.ua/news/vidbulosya-pyate-zasidannya-studentskoho-hurtka-maysternist-usnoho-ta-pysmovoho-perekladu) і було присвячене актуальним проблемам сучасного перекладознавства. Керівник гуртка Содель Олександр Сергійович зосередив зусилля учасників на вивченні специфіки роботи з науково-популярними та публіцистичними текстами.

Центральне місце в обговоренні посіли труднощі, з якими неминуче стикається перекладач, опрацьовуючи матеріали наукового та публіцистичного характеру. Студенти не лише теоретично розбирали такі проблеми, а й безпосередньо пробували їх розв'язувати на практиці. За підтримки досвідченого керівника вони зосереджувалися на точному відтворенні термінів і збереженні індивідуального авторського стилю.

Ще одним значущим напрямом засідання стало вивчення технічного та комп'ютерного перекладу. Учасники розглядали особливості роботи з технічними текстами – зокрема з програмною документацією і технічними звітами. Особливий наголос було зроблено на тому, що кінцевий варіант перекладу має відзначатися бездоганною точністю і логічною послідовністю, адже саме це є головною вимогою до фахівця у сфері технічного перекладу.

Окрему увагу учасники приділили практичним аспектам перекладу технічної літератури: необхідності глибокого занурення у відповідну предметну галузь, грамотному використанню спеціалізованих цифрових інструментів і коректному доборові термінологічних відповідників.

Самостійним блоком дискусії стало осмислення перекладацького аналізу як фундаментального початкового етапу перекладацького процесу. Студенти жваво обговорювали методи дослідження вихідного тексту, що дозволяють забезпечити точність, чіткість і відповідність перекладу – особливо тоді, коли йдеться про матеріали з високим рівнем технічної складності.

Завершальна частина зустрічі була відведена практиці усного перекладу уривків з відповідних видань. Учасники застосовували засвоєні знання, нові методи та підходи, опрацьовані впродовж засідання. Незважаючи на відносно невеликий досвід, складність обраних текстів і обмежене знайомство з тематичною галуззю, студенти успішно виконали завдання під кваліфікованим керівництвом наставника гуртка.

Науковий студентський гурток «Майстерність усного та письмового перекладу» провів позачергове засідання 31 березня 2026 року (https://nubip.edu.ua/news/vidbulosya-shoste-zasidannya-studentskoho-hurtka-maysternist-usnoho-ta-pysmovoho-perekladu), присвячене нагальним питанням перекладознавства. Цього разу керівник гуртка, Содель Олександр Сергійович, приділив особливу увагу специфіці перекладу науково-популярної та публіцистичної літератури.

Центральною темою обговорення стали труднощі, що постають перед перекладачем у роботі з текстами науковців і публіцистів. Студенти безпосередньо долучилися до аналізу цих проблем і на практиці шукали шляхи їх розв'язання. За підтримки досвідченого керівника основну увагу було зосереджено на адекватному відтворенні термінології та збереженні авторського стилю.

Ще однією важливою темою засідання став технічний та комп'ютерний переклад. Учасники розглянули особливості перекладу технічних текстів, зокрема програмної документації та технічних звітів. Було наголошено, що максимальна точність і логічна цілісність кінцевого варіанта перекладу є головною вимогою до роботи технічного перекладача.

Окрім того, гуртківці обговорили низку аспектів перекладу технічної літератури: потребу в знанні відповідної галузі, використання спеціалізованих цифрових інструментів, а також коректний добір термінологічних відповідників.

Окрему частину зустрічі було присвячено перекладацькому аналізу як базовому етапу перекладацького процесу. Студенти жваво дискутували про методи аналізу вихідного тексту, що допомагають досягти точності, ясності та відповідності перекладу, передусім під час роботи з технічно складними матеріалами.

На завершення засідання учасники виконували усний переклад фрагментів відповідної літератури. Вони застосовували здобуті знання, нові методики та підходи, розглянуті під час зустрічі. Незважаючи на ще невеликий досвід, складність текстів і недостатнє знайомство з предметною сферою, студенти успішно впоралися з поставленими завданнями під фаховим керівництвом керівника гуртка.

В умовах зростання ролі міжнародної комунікації переклад є одним із ключових чинників ефективного міжкультурного діалогу. Позачергове засідання гуртка з усного та письмового перекладу, що відбулося 8 квітня (https://nubip.edu.ua/news/vidbulosya-some-zasidannya-studentskoho-hurtka-maysternist-usnoho-ta-pysmovoho-perekladu), ще раз підтвердило важливість опанування цього затребуваного й актуального фаху. Під керівництвом досвідченого викладача-практика учасники розглянули широке коло питань перекладу — від науково-популярних текстів до фінансової документації, поєднуючи теоретичні знання з практикою.

Члени гуртка презентували власні переклади текстів різного стилістичного та змістового спрямування — наукових статей і публіцистичних матеріалів. Під час аналізу робіт було відзначено точність і якість перекладів, а також звернуто увагу на доречність добору лексики та відповідність мовного стилю. Жваве обговорення особливостей перекладу фахової термінології та складних висловів сприяло розвитку перекладацьких навичок учасників.

Особливу увагу приділено перекладу юридичних та економічних текстів, що вимагають глибокого розуміння змісту й ретельної роботи з термінологією.

Учасники проаналізували основні труднощі таких перекладів, зосередившись на точному та чіткому передаванні інформації. Практичні завдання й розбір конкретних прикладів дали змогу глибше зануритися у специфіку цих напрямів перекладу.

Зіставляючи правові системи Англії, США та України, учасники докладно розглянули спільні й відмінні риси правових структур, судових процедур і законодавчих підходів. Це допомогло краще зрозуміти контекст правових текстів і підвищити якість їх перекладу.

Особливо важливим напрямом виявився переклад контрактів і фінансових документів, який потребує не лише мовної компетентності, а й фахових знань. Практичні завдання з перекладу таких матеріалів дали змогу застосувати теорію на практиці та визначити аспекти, що потребують подальшого професійного розвитку.

Під час засідання також було оцінено рівень задоволеності учасників результатами роботи та окреслено напрями для вдосконалення. Це дало змогу краще зрозуміти потреби гуртківців і надати їм необхідну методичну підтримку.

Наприкінці засідання керівник гуртка разом з учасниками підбив підсумки роботи та окреслив перспективи подальшої діяльності. Було визначено пріоритети й заплановано конкретні кроки, що сприятимуть підвищенню ефективності навчання та досягненню поставлених цілей у новому навчальному році для всіх, хто прагне професійно зростати у сфері усного та письмового перекладу.

Діяльність наукового гуртка «Майстерність усного та письмового перекладу» свідчить про системний та всебічний підхід до формування професійних навичок майбутніх спеціалістів. Завдяки поєднанню теоретичних знань і практичних занять учасники не лише поглиблюють розуміння специфіки різних типів текстів, а й навчаються ефективно вирішувати перекладацькі завдання у складних мовних і культурних контекстах.

Регулярні засідання гуртка охоплюють широкий спектр тем – від художнього, публіцистичного та науково-популярного перекладу до технічного, юридичного й фінансового, що дає змогу студентам розширювати свої компетентності в різних напрямках. Обговорення реальних перекладацьких викликів, аналіз прикладів і практикум із професійних матеріалів забезпечують глибоке занурення в фахову діяльність.

Крім того, гурток виконує важливу роль у розвитку комунікативних і міжкультурних навичок, що є критично важливими у сучасному глобалізованому світі. Активна участь студентів, їхня ініціативність і зацікавленість у самостійному вдосконаленні свідчать про високий рівень мотивації та готовність до професійного зростання.

Таким чином, гурток є не лише навчальним осередком, а й простором для творчості, обміну досвідом і формування перекладацької спільноти, здатної

відповідати сучасним викликам мовної інтерпретації у різних сферах людської діяльності.

Звіт розглянуто та затверджено на засіданні кафедри англійської філології протокол № 10 від 03.06.2026 року

Секретар Ірина РОЗГОН

Завідувач кафедри англійської філології Людмила КЛИМЕНКО

Керівник гуртка Олександр СОДЕЛЬ